

COVID-19 кичергэн гражданнар өчен тирәнтен диспансерлаштыру

Яңа коронавирус инфекциясе (COVID-19) белән авырган гражданнар 2021 елның 1 июленнән Татарстан Республикасы медицина оешмаларында ММИ полисы буенча бушлай тирәнтен диспансерлаштыру уза алалар.

Тирәнтен диспансерлаштыру узуның максаты нидән гыйбарәт?

Тирәнтен диспансерлаштыруның төп максаты – ковидтан соң булган өзлөгүләрне, аларның үсеш куркынычын ачыклау һәм, тернәкләндөрүне дә кертеп, кирәkle медицина ярдәмен үз вакытында күрсәтү.

Тирәнтен диспансерлаштыруны кем уза ала һәм нинди вакыт аралыгында?

Яңа коронавирус инфекциясе белән авырган 18 яшьлек һәм аннан да өлкәнрәк гражданнар. Тирәнтен диспансерлаштыруны үткәру датасы сырхауханә тарафыннан билгеләнә. Аны савыккач ике айдан соң узарга була, тик шуннан да иртәрәк түгел.

Яңа коронавирус инфекциясен йоктырган, ике яки аннан да күбрәк йогышлы булмаган хроник авырулы гражданнар, шулай ук 60 яшьтән өлкәнрәкләр тирәнтен диспансерлаштыруны беренче чиратта уза.

Тирәнтен диспансерлаштыруны кайда узарга була?

Тирәнтен диспансерлаштыруны узу өчен граждан үзе беркетелгән сырхауханәгә мөрәжәгать итәргә тиеш.

Тирәнтен диспансерлаштыру нәрсәне үз эченә ала һәм ул гадәти диспансерлаштырудан ничек аерыла?

Тирәнтен диспансерлаштыру ике этаптан тора.

Беренче этапта: канның кислород (сатурация) белән туенуын үлчәү; 6 минутлык йөрешле тест (әлеге тест кандагы кислород күләме 95 процент һәм аннан да югары булуга авыруның тын кысылу, шешемсерәү билгеләре барлыкка килгәндә яки алар артканда уздырыла); спирометрия яки спирография уздыру (тышкы сулыш функциясен тикшерү); канның гомуми (клиник) киңәйтелгән анализы; канның биохимик анализы (холестерин, тубән тыгызлыктагы липопротеиннар, С-реактив аксым, АСТ, АЛТ, ЛДГ (бавыр күрсәткечләре), креатинин (бөөр эшчәнлеге күрсәткече)); яңа коронавирус инфекциясен уртача яки аннан да күбрәк авырлыкта кичергән гражданнар өчен кандагы Д-димер миқъдарын билгеләү; күкрәк читлеге органнарының рентгенографиясен үткәру (әгәр ел дәвамында башкарылмаган булса); табиб-терапевт (участок терапевты, гомуми практика табибы) тарафыннан кабул итү (карау) каралган.

Хроник йогышлы булмаган авыруларның таралу һәм арту куркынычы күзәтелгән очракта, шулай ук диагнозны ачыклау максатыннан, өстәмә тикшерүләр уздыру һәм табиб-белгечләр кабул итсен өчен граждан икенче этапка жибәрелә.

Диспансерлаштыруның икенче этапы түбәндәгеләрдән тора:

- эхокардиография (тыныч халэттэ сатурация 94 процент һәм аннан да түбәнәйсә, шулай ук 6 минут йөрөп уздырылган тест нәтижәләре буенча);
 - үпкәләрне компьютер томографиясенә төшерү (тыныч халэттэ сатурация 94 процент һәм аннан да түбәнәйсә, шулай ук 6 минутлык йөрешле тест нәтижәләре буенча);
 - аяктагы кан тамырларын дуплекс сканерлау (кандалы Д-димер күләмен билгеләгән нәтижәләр күрсәткече начар булса).
- Әлеге тикшеренүләр беренче этаптагы анализларда үзгәрешләр булганда гына уздырыла.

Мәсәлән, пациент 6 минутлык йөрешле тестны авырлык белән узса, организмның кислород белән тәэммин ителеше тиешле дәрәҗәдә булмаса үпкәгә зыян салынган (фиброз) яки йөрәк авыруы (миокардит h.b.) барлыкка килгән, дигән сүз. Вирус китереп чыгарган өстәмә авыруларны тәгаенләү өчен үпкәләрне компьютер томографиясенә төшерү һәм эхокардиоскопиядән торган жентекле тикшерү узарга кирәк.

Әгәр гражданин быел диспансерлаштыруны узган булса, тирәнтен диспансерлаштыруга бара аламы?

Тирәнтен диспансерлаштыру коронавирус инфекциясен кичергән һәркем өчен мәжбүри. Гражданың тирәнтен диспансерлаштырудагы тикшерүнен өстәмә ысулларын үтәргә тулы хокукуы бар.

Гражданнар тирәнтен диспансерлаштыру узу урыны һәм вакыты турында ничек белә ала?

Гамәлдәге кануннар буенча иминиятләштерелгән гражданнарны медицина ярдәмә күрсәтелүгә, шулай ук профилактик чараплар узгандағы хокукларына кагылышлы мәгълумат белән тәэммин итү иминият оешмаларына йөкләнгән. Исегезгә төшерәбез, республика территориясендә 3 иминият оешмасы эшли: Жаваплылығы чикләнгән «АК БАРС-Мед» иминият компаниясе» жәмғияте, Жаваплылығы чикләнгән «Спасение» медицина иминияте жәмғияте» жәмғияте, Жаваплылығы чикләнгән «Чулпан-Мед» медицина иминияте оешмасы» жәмғияте.

Ай саен сырхауханәләр тарафыннан коронавирус инфекциясе белән авырган һәм тирәнтен диспансерлаштыру узарга тиешле гражданнар исемлекләре төзелә. Әлеге исемлекләр нигезендә мәжбүри медицина иминияте полисына ия гражданнарга почта, телефон, электрон почта аша смс-хәберләр жиберелә, шалтыратып та чакыралар.

Ковид инфекциясен кичергән барлык гражданнарны да тирәнтен диспансерлаштыру узарга өндизбез.

Әгәр бу хакта хәбәр килеп ирешмәсә яки сырхауханәдә диспансерлаштыру уздырудан баш тартсалар, шулай ук тикшерүләрнен барысын да билгеләмәүләре ачыкланса полиста күрсәтелгән номер буенча кайнар линиягә яки ММИ территориаль фондына(контакт-үзәкнен телефон номеры 8 800 200 51 51) шалтыратырга кирәк. Медицина оешмасының житәкчесенә яки аның урынбасарына язылу һәм бару мөмкинлеге каралган.